

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiuul abonamentului:	Pretiuul insertiunilor:	Corespondintiele se se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la institutuul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriulu romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.— cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienn cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	
„ „ „ „ 1/2 anu . . . 2 „ 50 „		
Pentru Romani'a si strainetate pe anu . . . 7 „ „		
„ „ „ „ 1/2 „ 3 „ 50 „		

MIRONU,

prin indurarea lui Dumnedieu arhiepiscopu alu bisericii ortodoxe in Transilvani'a, si metropolitu alu romaniloru gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a,

Preasantiloru frati episcopi; venerabileloru consistorii eparchiale; iubitoru si onorabililoru deputati congressuali; iubitului cleru si poporu din provinci'a Nóstra metropolitana: Daru si mila dela Dumnedieu, si salutarea Nóstra cordiala!

Conformandu-Ne rescriptulu domnului ministru regio-ungaricu de culte si instructiune publica din 16 Octobere 1877, Nr. 26156: Noi, in asteptarea resolutiunei prénalte ce Ni-o pusese acelu rescriptu in vedere, prin literele Nóstre din 8 Octobere 1877, Nr. 161. Metr. amu amanatu deocamdata deschiderea congressuluu nationalu-bisericescu alu provinciei Nóstre metropolitane, care prin alte litere ale Nóstre din 20 Septembre 1877, Nr. 146. Mtr. érá convocatu la sesiune ordinaria pe 16 Octobere 1877. Dupace inse de o parte in decursulu unui timpu mai lungu nu au urmatu de susu celea asteptate in tréb'a acést'a; ér de alta parte regularea mai multoru cestiuni si afaceri de interesu comunu pentru intrég'a Nóstra metropolia rechiama cu urgentia intrunirea congressuluu nostru nationalu-bisericescu: Noi in contielegere cu consistoriulu Nostru metropolitanu intrunitu in siedintia plenaria, amu aflatu de bine a face de nou in modulu celu mai esactu pasii corespundietori pentru ca congressulu nostru nationalu-bisericescu se se intrunésca in anulu acést'a, la timpulu normatu prin statutulu organicu, adeca la 1/13 Octobere in sesiune ordinaria.

In rondulu acestor'a dar', dupace cu datulu de 17/29 Iuliu a. c. sub Nr. 113. Metr. amu facutu celea corespundietóre pentru a se aduce la prénalt'a cunoscintia a Maiestatei Sale ces. regesci si apostolice intentionat'a convocare a congressuluu nostru pe timpulu amintitu, — Noi in conformitate cu dispu-setiunile statutulu organicu, cari reguléza tienerea congressuluu, convocamu, si prin acestea dechiaramu de convocatu congressulu ordinariu natiunalu-bisericescu alu provinciei nóstre metropolitane la biseric'a paro-

chiala din cetatea Sibiiu, pe Duminec'a ce cade in 1/13 Octobere a. c.; totodata invitamu la acél'a pre Preasantiile Sale fratii episcopi diecesani precumu si pre alesii deputatii congressuali, reprezentanti ai clerulu si poporulu din intréga provinci'a nóstra metropolitana; atragundu si astadata atentiunea respectiviloru la §§-ii urmatori din regulamentulu afacri-loru interne congressuali:

„§. 1. *Congresulu se incepe cu servitiulu dumnediescu impreunatu cu invocarea santulci Duchu, ce se va tiené in diu'a de deschidere deminét'a la 9 óre.*“

„§. 2. *In diu'a determinata pentru deschiderea congressuluu se aduna toti membrii congressuluu dupa finirea servitiuluu dumnediescu in loculu si localitatea destinata spre acést'a s. a.*“

„§. 4. *Dupa enunsierea deschiderii congressuluu acést'a trece indata la verificarea membriloru congressuali. Spre acestu scopu credentiunalele se predau presidiuluu.*“

„§. 8. *Membrii congressuluu nedificultati suntu detori a se infatisiá pe diu'a deschiderii si a luá parte la siedintiele si lucrarile congressuluu s. a. . . . Deputatii, cari nu se infatisiéza la congressu in 5 dile dela deschidere, si absentarea loru nu o potu legitimá cu dovedi demne de crediamentu, se privescu de a-si fi depusu mandatulu si se escrie alegere nóua.*“

Data in resiedinti'a Nóstra arhiepiscopésca-metropolitana in Sibiiu, la 2 Septembre vechiu 1878.

Mironu Romaniu.

Necesitatea cultuluu divinuu esternu.

Vorbindu despre cultulu divinuu in genere, *) si aratandu insemnatatea si exprinsulu lui, credu cá pentru completarea tractuluu inceputu, va fi de folosu practicuu, daca vom aratá si necesitatea cultuluu divinuu esternu.

Daca noi am fi numai fiintie spirituale, ca si angerii, Ddieu inca numai in modu spiritualu s'ar aratá noue, si na-ar subversá necesitatea a se des-

*) Vedi nrú 29. 30. si 31. din „Bis. si Scol.“

coperi simtiriloru omenesci. Dar fiindu că suntemu ómeni, constituiti din corpu si din sufletu, si totu ce scim, numai prin simtirile corporale scim, prin urmare e lucru corespundietoriu naturei nóstre, ca Ddieu se se descopera nu numai interioraminte ómeniloru ei si esterioraminte, pentru ca ei se ajunga la cunóscerea lui, a legiloru si daruriloru sale.

E adeveru necontestabilu că insusirea cutarui obiectu o cunoscemu numai daca noi insine vedemu séu contemplamu obiectulu, ori daca altii ne facu impartesiri despre elu. Acést'a se póte dice si cu privire la esistinti'a lui Ddieu, la legile lui eterne si in specialu la actulu mantuirei nóstre.

Daca nu s'ar fi descoperitu noue Ddieu, togmai asia de pucina cunoscintia am avé despre elu, ca si despre unu lucru pe care nici candu nu l'am vediyutu nici l'am auditu. Multi insa obsérva la acést'a că ómenii au minte si cu ajutoriulu mintei potu ajunge la cunoscinti'a de Ddieu. Adeveratu, omulu are minte, insa nu e adeveratu că elu póte ajunge la cunoscinti'a de Ddieu prin mintea singura. Omulu are ochi pentru vedere, dar ca se póta vedé ceva, are trebuintia de lumina, fora lumina nu-i folosescu nici ochii cei mai ageri. Nu, pentrucá ochiulu inca nu e lumina, ci numai midilocu de a cuprinde lumin'a; asia si mintea, ea nu e inca veritatea, ci midiloculu numai de-a intielege veritatea. Cum dara cugeta omulu se aiba cunoscintia de Ddieu si de legile lui, daca elu nu va vorbí cu omulu, daca nu se va face cunoscutu lui?

Cátu de neajunsa este mintea spre a cunósce pre Ddieu, ni demustra evidentu popórele pagane celea mai culte, egiptenii, grecii si romanii. Aceste popóre erau fórte inaintate in arte si sciintie; la ele aflamu oratori renumiti, poeti celebri, istoriografi eminenti, pictori si sculptori, acaroru opere si astadi storcu admiratiunea lumei, si totusi nu s'a gasitu macar unu singuru barbatu intre aceste popóre, care se fi avutu ideia drépta despre Ddieu si perfectiunile lui. Barbatii cei mai eminenti in paganismu se inchinau superstitiuniloru celoru mai ridicole. Au nu-e ridicolu a privi si a adorá de Ddieu animalele, taurulu, crocodilulu etc. cum faceau egiptenii? Apoi, câtu de oribilu erá la greci si romani cultulu idololatrieu! Popórele aceste inca au fostu cu minte, pentru ce dara nu-au cunoscutu ele pre Ddieu si detorintiele loru catra elu? Pentru că cunoscinti'a de Ddieu e imposibila fora revelatiune. Apoi ce se dicu de actulu rescumpararei? Cum va poté scé omulu de sine, numai din mintea propria că Iisus Christosu, fiulu lui Ddieu, a luat natur'a omenésca si ne-a rescumperatu prin mortea sa pe cruce, a trimisu pre Santulu Spiritu, a intemeiatu biserice'a, si a instituitu santele taine pentru santirea nóstra? Dati-i inteliginti'a si sciinti'a angeriloru, fora ajutoriulu revelatiunei elu nu póte avé nici cea mai pucina cunoscintia de aceste taine.

Daca Ddieu a voitu se-lu cunósceamu si ónoramu, negresitu a trebuitu se se descopere ómeniloru. Si in adeveru elu s'a descoperitu ómeniloru nu numai prin

creatiune, ci si prin infacisiarea sa. Elu a vorbitu cu ei si ii-a luminatu in respectulu credintiei, sperantiei si a faptelor loru. Astfelu s'a aratatu Ddieu parintiloru celoru d'antaiu, patriarehiloru si profetiloru, descoperindu-le vointi'a sa. Candu a venitu apoi plenitudinea timpului, fiulu lui Ddieu s'a facutu omu, a umblatu pre pamentu si a vestitu evangeli'a. Ma, s'a ingrigitu, ca, dupa inaltiarea sa la ceriu, toti se devina la cunóscerea invetiaturiloru sale, de aceea a intemeiatu elu biserice'a ca se vestésca evangeli'a la tóte natiunile. Cultulu divinu asia dara cuprindiendu totu ce se recere pentru cunoscinti'a si onorarea lui Ddieu, invederéza de aci, că elu trebue se fie esternu. Esternu trebue se fie cultulu divinu si pentru ca se avemu cunoscinti'a darului, ce ni-lu impartasiesce Ddieu, si se putemu implini conditiunile darului. Ddieu nu operéza salutea nóstra, ca noi se stamu cu manile in sinu si in neactivitate; noi inca trebue se cooperamu si darulu lui se-lu intrebuintiamu spre salutea nóstra. Asia d. e. voindu a dobandí iertarea de pecate, este trebuintia indispensabila parerea de reu pentru pecate si decisiunea firma pentru indreptare. Daca voimu a cooperá pentru dobandirea darului, se avemu increderea că-lu vom dobandi, ér candu ilu dobandimu, acést'a o putemu scé numai daca Ddieu ni impartasiesce darulu seu in modu simtibilu asterioraminte. Daca Ddieu ne-ar face cunoscutu numai prin vocea interna impartesirea darului, atunci n'am fi siguri că óre dobandit-amu in adeveru darulu seu, pentrucá cine garantéza că acea vóce interna vine dela Ddieu si nu din imaginatiunea nóstra? Se mai aducu unu esemplu. Cum am observá noi credinti'a si legile lui Ddieu, daca nu prin instructiune, prin cuvintele pastoriului, ci prin vocea interna am devení la cunoscinti'a credintiei si a moralei crestine? De câteori s'ar intemplá că orbiti de pasiunile nóstre séu de lume n'am fi de locu cu atentiune la vocea divina, séu că am privi vócea trupésca si amorului propriu de vocea S. spiritu, si ne-am lasá condusi de acestea pe cai ratacite! In adeveru daca doctrin'a crestina nu s'ar predicá totdeuna in cuvinte sunatóre, adeverat'a cunoscintia de Ddieu si onorarea lui ar trebui se incete de pe faci'a pamentului.

Cu dreptate putemu dice dara, că a sterge cultulu divinu esterioru, n'ar insemná mai pucinu decátu a sapá mormentulu religiunei insasi. Acést'a o intielegeau fórte bine inimicii crestinatatii; de aceea incepura ei oper'a loru demonica cu ataculu datu asupra cultului divinu esterioru, usantiele crestineloru si ceremoniele le persiflau de lucruri superstitiósse si ridicole; bisericile, altarele crucile si alte semne ale cultului divinu le profanau si distrageau. Ei cugetau că daca au departatu odata pre Christosu dela achii ómeniloru, alu va disparé atunci si din inimele loru. Noi insine ne potemu convinge că unde se negliga practicele esterióre ale religiunei, acolo adeverat'a viétia crestina, credinti'a si virtutea sunt in decadintia.

(Va urmá.)

Fisic'a in scól'a poporala.

(Continuare).

Invetiatoriulu dupa ce repetéza cu scolarii celea invetiate in ór'a trecuta, procede mai departe in modulu urmatoriu: Prunciloru! astadi vomu invetiá despre magnetu ceea ce vi-am promis in ór'a trecuta, fiti dar atenti! Ce tienu eu in mana Nicolae? (Unu acu de cusutu.) Potemu noi magnetisá aculu acesta? Cumu? Vino si-lu magnetiséza Petre! (Se intempla) Uitative eu punu aculu magnetisatu in pocalulu cu apa. (Daca aculu nu e prea grosu nu se va cufundá.) Priviti acumu la acu in cotro e intorsu cu lungimea? (catra mésa) Uitative ce am facutu eu cu pocalulu? (l'ai intorsu) In catrau s'a intorsu acumu aculu? (totu catra mésa) Asia intorcemu pocalulu de mai multe ori pana ce copii vedu cá aculu ia totu aceeași directiune. Vino acumu Ioane, si magnetiséza si cestalaltu acu! (se intempla) Éca ilu punu si acest'a in pocalulu cu apa! Ce s'a intemplatu cu elu? (A luatu totu aceeași directiune.)

Cine mi-ar scí spune cá ce observamu noi dar' la aculu magneticu? (Presupunu cá copii au trebuitu se fi invetiati pana acumu regiunile lunei.) In catrau arata aculu magneticu cu unu capetu? Dar cu celalaltu? Ce insusire are dar otielulu séu aculu magneticu? (Ca totu déuna ia o directiune determinata aratandu cu unu capetu spre média nópte si cu celaltu spre média di.) Se face repetitiune. Si óre ce e caus'a acestei insusire a magnetului? (Aici vorbim cu elevii despre magnetismulu pamentului.) Vedeti prunciloru acésta insusire a magnetului aduce multe si mari servitii omenime. Inse cu pocalulu cu apa n'am putea se studiamu asia comodu regiunile lunei de acea ómenii au facutu spre acestu scopu unu anumitu aparatu. Acel'a se gatesce asia cá se gauresce o ruda de otielu dreptu prin midilocu, de asupra gaurei se intaresce o bucata mica de otielu in carea se scobesce o ganra carea servesce spre aceea ca ruda intréga de otielu aplicatu intr'unu stelpu subtire érași de otielu se se póta misicá liberu si usioru. Aparatulu se asiéza intro scatula rotunda gatita din arama ori din lemnu (óre pentru ce nu din fieru?) Pe supra faci'a din josu a scatulei desemnamu regiunile lunei. (De adreptulu direptiunea de média nópte si médiadi.) Magnetulu avendu de comunu form'a unui acu, de aceea intregu aparatulu se numesce „acu magneticu,” „Compasu“.

Acestu aparatu e fórté de lipsa prin locuri asia, pre unde altu cumu nu ne-amu putea orientá. Se dicemu cá avemu de a caletori prin o padure mare adunca cale de mai multe dile séu dóra septemane. Aici ne amu pierde amu retací fora de ajutoriulu „acului magneticu.” S'au si intemplatu multe nenorociri cá adeca ómeni venatori au intratu in padure la venatu, unde ratacindu nu s'au mai rentornatu altulu perindu de fóme. Asemenea spunemu prunciloru cá s'ar intemplá multe nenorociri cu naile pe mare daca nu ar' fi „compasulu.” Cu ajutoriulu acestuia, conducatoriulu naiei 'si scie indreptá calea dupa placu in catrau voiesce a merge.

Acului magneticu avemu de a multiamí cá potemu ambila intregu pamentulu de a lungulu si curmedisiulu si astufeliu potemu cascigá totu feluulu de producte din diferitele parti ale lunei. Inginerulu numai cu ajutoriulu compasului 'si póte determiná directiunea incatrau are de a-si continuá locrulu in baile séu minele sale. (Dupa acestea repetindu cu scolarii celea invetiate, li spunemu si aratamu manipularea cu aculu magneticu.) Apoi continuamu asia: Prunciloru! Ve voiui mai aratá o insusire insemnata a magnetului, fiti luatori de séma! Uitative numai! Eu apropiu unu capetu alu potcóvei magnetice de aculu magnetisatu ce se afla in pocalu! Ce vedeti cá se intempla? (se apropia una de alta.) Dar uitative acumu am intorsu potcóva! Ce s'a intemplatu? (Aculu s'a departatu de potcóva.) Vedeti! asta vine de acolo cá polulu de média nópte respinge dela sine polulu de média nópte si atrage pre celu de

médiadi; éra polulu de médiadi respinge dela sine polulu de médiadi si atrage pe celu de média nópte. Va se dica polii de asemenea numire se respingu se departa unulu pre altulu, éra cei dn numire diferita se atragu unulu pre altulu si se aproprie de oalta. Scire-ati voi dara determiná polii potcóvei ce o tienu eu acumu in mana? Cumu? (repetire.)

Vedeti prunciloru! Acésta insusire intru atâtu si-o sustiene magnetulu in câtu chiar si candu magnetisamu atare ruda de otielu, partea aceea ce amu frecat'o cu polulu de média nópte va formá același polu si din contra ceea ce amu frecatu cu celu de média di va formá polulu de asemenaa numire, (repetire.) Voi sciti acumu stirmi magnetismu prin frecare. Cumu se intempla acést'a? (repetire.) Daca amu magnetisatu odata o bucata de otielu acésta si conservéza aceea insusire pentru totu déuna. Inse magnetulu desvolta magnetismu si in bucat'a de fieru atrasa la sine in câtu acésta bucata in urm'a poterei magnetice póte se atraga la sine o a doua, a treia séu a patra bucata de fieru dupa cumu adeca poterea ei magnetica e de mare. Apoi acelea bucati acatiate una de alta forméza o „Catena.” (Se probéza in antea scolariilor cu bacatile de fieru si pene de scrisu spre a se convinge despre adeveru.) In fine venimu a spune prunciloru despre magnetismulu produsu prin electricitate pe care se baséza minunata arta telegrafica, despre carea inse de alta data.

Elia Popu,
invel. norm.

Societatea academica romana.

Nici pentru unu literatu romanu nu póte remané lucru indiferentu lucrarile societatii academie romane, unic'a institutiune de felulu acest'a la noi romanii. De aceea vom cautá, in câtu ne va permite spaciulu foiei, se dâmu si noi lectoriloru nostri in estrase lucrarile de mare importantia ale academie romane. Pentru astadata lasamu se urmezeci aci unu estrasu din raportulu delagatiunei, prezentatu in siedinti'a prima a societatii.

Domniloru membri si colegi,

Subscrisii membri ai delegatiunei Societatii Academice vinu, conformu cu statutele, a ve supune, in resumatu, rezultatulu lucrariloru cu cari si-au implinitu sarcin'a in decursulu anului.

Vomu incepe cu publicatiunile.

1. Analele anului trecutú formandu tomulu X si din caus'a multimei materiiloru despartindu-se in doue sectiuni, a potutu aparé numai sectiunea I in 23 scóle; sectiunea II-a, consacrata pentru „Memorii si notitie,” s'a in tardiatu din mai multe cause: a) cá-ci comunicatiunile fiindu pâna la óre-care tempu impiedicate de transporturile militare, s'a intardiatu aducerea chartiei de tiparu; b) cá materiile fiindu prea numeróse (astu-felu cá voru trebui se ésa póte 15 cóle mai multu peste acele prevediute prin budgetu,) tipografi'a n'a potutu intimpiná lucrulu, fiindu ocupata simultaneu cu alte lucrari ale societatiei; c) cá manuscrisurile nu s'au datu scrise cu ortografi'a societatiei de catra unii din autori si acésta a contribuitu multu la dificultatile impressiunei si a revisiunei; d) cá la unele operate a fostu necessitate a se face stampe, lucrate unele in xilografie, altele in zincografie si litografie. Actualmente totu materialulu este preparatu: indicele propusu a se face pentru materiile din tóte fasciculele s'a lucratu de subscrisulu A. Odobescu; tiparirea s'a inaintatu pâna la disertatiunea d-lui Tocilescu inclusivu, si e de speratu cá chiaru in timpulu sesiunei sectiunea II din Anale va esi de sub tiparu. Acésta inasa se nu se para ceva extraordinaru, cá-ci in genere publicatiunile societatiiloru sciintifice din alte tieri sunt cu multu mai intardiate de catu ale nóstre.

2. Óper'a care mai 'nainte de tóte a vediutu lumin'a

si care a fostu „Istori'a lui Michaiu Vitézulu“ de Nicolae Balcescu. Acésta s'a facutu sub privegherea unuia din subscrisii, A. Odobescu, carele pe langa o prefacia coprindindu partile cele mai insemnate din biografi'a lui Balcescu, a avutu ingrijirea a adaoge la capetulu cartiei si o serie de alte scrieri ale nemuritorului istoricu relative la istori'a nationala. Sum'a destinata prin budgetu pentru acésta lucrare, dupa ce ea nu s'a cheltuitu tóta, dupa cum mai la vale se va aretá, pâna in momentul de facia se afla cu prisosu acoperita prin vendiare.

3. Partea 2-a a istoriei Imperiului Otomanu de Dimitrie Cantemiru inca se afla in intardiere, din cauza cá nu s'a terminatu lucrarea indicelui, cu care a fostu insarcinatu traducetorul.

4. Istori'a romana de Dione Cassiu, tradusa de D. Anghelu Dimitrescu, tiparindu-se sub privegherea unuia din subscrisii, G. Sionu s'a si pusu la dispositiunea publicului.

5. Opuscululu lui Dimitrie Cantemiru, „Evenimentele Cantacuziniloru“ s'au tradusu si tiparitu sub ingrijirea unuia din subscrisii, G. Sionu, conformu cu votulu expresu de societate in anulu trecut. — Acestu opusculu apoi s'a intrunitu intr'unu singuru volumu cu unu altu opu alu lui Cantemiru „Divanulu,“ aflatu cu cale a se tipari de catra comisiunea lexicografica, ca se serve ca materialu filologicu ca unulu ce intra in cadrulu publicatiuniloru literarii romanesci din secolulu alu 17-lea. Subscrisulu G. Sionu, insarcinatu si cu acésta lucrare, la inceputulu cartiei a facutu sub titlu de prefacia o serie de observatiuni ce i s'a parutu demne de atentiune, éra la capetu a adaosu unu glosariu de cuvintele acelea ce nu mai sunt astadi in usulu limbei.

6. Cu multiamire venimu a ve aduce la cunoscintia cá dn. Grigore Tocilescu, care prin conclusiunile nóstre din anulu trecut a fostu indicatu a merge in Russi'a cu misiunea de a colationá Chroniculu lui Dimitrie Cantemiru si a urmari ori-ce alte scrieri ale acestui autoru si ori-ce documente relative la biografi'a Cantemiresciloru, dupa instructiunile specificate ce i s'a datu de delegatiune, si dupa inlesniri suplementare ce i s'a facutu dela ministerulu afaceriloru straine prin colegulu nostru dn. Cogalnicénu, s'a intorsu de acolo cu unu succesu ce a intrecutu asceptarile nóstre. Spre a ve lumina mai bine despre acésta, oficiulu ve va supune raportulu d-lui Tocilescu, impreuna cu tóte manuscrisurile colectionate.

7. Delegatiunea insarcinandu pe dn. Eugeniu Costinescu, ajutorulu directiunei bibliotecei statului, cu facerea catalogului sistematicu despre care a fostu preocupata societatea in sesiunea trecuta, acésta lucrare vine cu placere a v'o presentá, avendu incredintiarea, cá ea nu lasa de doritu de catu atáta numai, la sistem'a cu care s'a facutu se se continue si pentru cartile ce voru intrá de acum inainte in bibliotec'a societatiei.

8. Cu sum'a prevediuta in budgetu pentru cumperare si legatu de carti, delegatiunea a profitatu de ocaziunile ce i s'au presentatu si a facutu acuisitiuni remarcabile, de valóre intreita; s'a legatu totu-d'o-data unu numeru de 76 volume.

9. Presentandu-se ocaziunea de a capetá pentru inavutirea colectiunei nóstre numismatice unu numeru de peste 200 monete, cele mai multe inedite, dela Petru Musiatu si Mircea I. si pentru acésta fiindu necesitate de o suma mai mare de cátu acea prevediuta prin budgetulu votatu de societate, delegatiunea, in dorinti'a de a nu scapá ocaziunea unica si exceptionala ce i se presinta, si in cunoscintia de interesulu ce pune societatea in pretiósá fundatiune a acestei colectiuni, a convocatu spre consultatiune si pe alti membri ai societatiei, aflatori in capitala, si obtienendu consimimentulu generalu 'si-a permis a dispune de a cumperá acele monete cu pretiu de 4,400 lei; si ast-felu depasindu sum'a budgetara cu 1,200 lei, care s'a datu posesorului acelor monete, s'a legatu a'i da restulu

la 1 Noembre viitoru, dupa ce va capetá aprobarea plenu-lui societatiei. Se spera insa cá o suma insemnata din acesti bani va reintrá in cas'a societatiei prin vendierea dubletelor, cu care s'a insarcinatu si autorisatu d. Dim. Sturdza, colegulu nostru.

10. Colectiunile nóstre din ce in ce se adaoga. M. S. Domnitorulu, augustulu nostru presiedinte de onóre a trimisu pentru bibliotec'a nóstra unu pretiosu opu in doue volume, intitulatu „Histoire dela Céramique, en planches phototypiques inaltérables.“ Afara de acestea, mai posedamu si unu mare numeru de manuscrise de ale unuia din veteranii literaturii romane, Banulu Vas, Varnavu, donate de Prea S. S. parintele Melchisedecu, episcopulu Dunareide-Josu, membrulu onorariu alu societatiei nóstre.

11. Sprea a se conformá cu votulu expresu de societate, delegatiunea a facutu se se esecute portretulu colegului nostru dn. Dim. Sturdza, fundatorulu numismaticeii romane, caruia societatea i datoresce colectiunea ce posede. Totu-o-data adresandu-se la familiile membriloru incetati din viétia, spre a potea capetá portretele loru a primitu gratisu numai pe ale lui Eudoxie si Alecsandru Hurmuzachi, oferite de fratii si surorile fericitiloru nostri colegi; éra cu mijlócele prevediute in budgetu a facutu prin comanda portretele a cinci din regretatii nostri incetati din viétia, adeca ale lui Ioanu Eliade, P. Poenaru, C. Negruzzi, A. Papiu Ilarianu si I. Massimu. Acestea a costatu 1,300 lei. Dara, dupa primirea portretelor fratiloru Hurmuzachi, aflandu cu cale a se pune si acele lucrate aici in cadre uniforme, s'au comandatu la acelasi fabricantu la Vien'a 6 cadre, alu caroru costu, impreuna cu alte cheltueli de asiediare, au adusu a se face o cheltuiéla de lei 80 peste sum'a prevediuta in budgetu. La acést'a inse cata a se tienea in séma cá in locu de 4 portrete s'au facutu 5, si posedemu inca unu cadru pentru unu nou portretu care s'ar mai face.

12. Mobiliarulu Societatiei s'a inavutitu cu 2 mari dulapuri de carti, d'o-camdata. Delegatiunea a potutu realisá intru acésta o insemnata economie asupra prevederiloru budgetare; cáci, dupa necesitatea simtita si dupa autorizatiunea data de societate in sesiunea anului trecut, de a se cumperá o lada de feru mare pentru pastrarea manuscrisuriloru si a documentelor sale pretiósé, ea s'a adresatu a cumperá una ce a aflatu cá este disponibilá la cas'a de depuneri si consemnatiuni. Comitétulu de priveghere alu acelei case insa a oferit'o gratisu. Astu-felu a resultatu o insemnata economie la \$. destinatu pentru mobiliaru, dupa care credemu cá societatea se va asociá cu noi spre a esprime multumirile sale sus'numitului comitetu. Totu o data i se aduce la cunoscintia cá lad'a mentionata neputendu-se introduce in localulu societatiei din caus'a marimei si a greutatii ei, delegatiunea a capetatu si invoirea de a se lasá totu la cas'a de depuneri, inchidiendu in ea actele si documentele de valóre ale Societatiei, éra chei'a acestui pretiosu mobilaru ce conserva tesauerele nóstre intelectuale se afla in buna pastrare a actualului presiedinte alu Societatiei.

13. Tiparirea catalogului monumentelor epigrafice din museulu nationalu abia acuma de cateva dile s'a potutu incepe. De si textulu la care a lucratu colegulu nostru A. Odobescu impreuna cu D. Gr. Tocilescu se afla terminatu, dar dificultatea esecutiunei clisieuriloru xilografice ce se facu in stabilimentulu d-lor Socéu si Teclu a intardiatu acésta publicare, asupra careia de altmintrelea D. Odobescu va da mai intinse lamuriri.

14. Despre procesele intentate, cu autorizatiune Societatiei din anulu trecut, epitropiei bisericeii Santei Vineri si epitropului repausatulu V. Matescu, delegatiunea nu ve póte da pana acum nici o relatiune, fiindcá, din diferite cause de procedura, infatisarile la tribunalulu s'au totu amánatu.

15. Despre lucrarile comisiunei lexicografice, remane ca d-nii colegi, cari o compunu se 'si dea relatiunile loru

speciale. Delegatiunea astadi se margineste a notá, cá din sum'a prevediuta in budgetu s'au cheltuitu mai pucinu de jumetate.

16. Dupa publicatiunile facute in urm'a conclusiunilor Societatei din sesiunea anului trecut, anuntiamu cu multumire cá unu insemnatu numeru de manuscrise venite pentru concursurile nóstre, denota cá institutiunea societatei din ce in ce probéza impulsionea ce da juneloru generatiuni pentru lucrarile intelectuali. Éta registrulu loru :

a) Unu operatu asupra petrecerei Romaniloru in Dacia lui Traianu de la Aurelianu pâna la anulu 1300, cu motto: „Et momentote operum patrum, quae fecerunt in generationibus suis, et accipietis gloriam magnam et nomen aeternum.“

b) Unulu intitulatu: „Memoriu asupra starei morale, sociale, politice si economice“, care pare a corespunde la subiectulu propusu ca tesa de Societate subtu titlu de „Tieranulu Romanu,“ cu motto: „Iacta alea esto.“

c) Unu altu operatu intitulatu: „Tieranulu Romanu.“ cu motto: „Cu pecatu este se'lu robesci pe frate-teu, cáci paganii si-cumperau robi pe bani, si in alu siéptelea anu ii érta, altii si mai curendu le dau slobozenie, éra tu esti chrestinu si neluandu'lu pe bani, si fiindu chrestinu ca si tine, si tu in veci se'lu vecinsei. Log. N. Costinu.“

d) O proba de traductiune din vietile lui Plutarchu (Caiu Mariu) cu motto: „Ah! vorbiti, scruti romanesc, pentru Dumnedieu!“ G. Sionu.

e) Una idem, din Herodotu cu devis'a: tó gar filotimon agèrôn, monon kai uk en tó ahseið tês êlikias to kerdainein, ósper tines fasi, mallon terpei, alla to tymasthai.

f) Una, idem, idem, cu devis'a: „Erodotu trebue tradusu inainte de a se fi formatu limb'a prosei, inainte de a fi disparutu din limb'a acea fragedime, care este fermecatóre in acestu autoru.“

g) Una, idem, idem, cu devis'a: „Fericirea tierii de la noi s'astepta.“ Dim. Bolintinénu.

h) Una, idem, idem, cu devis'a: „Mens cuiusque id est quisque.“

i) Una, idem, idem, cu devis'a: „Molón labe.“

j) O proba de traductiunea din Pliniu Junele cu devis'a „In omnibus officiis persequendis omni adhibenda est contentis.“ Cicero.

k) Una idem, cu devis'a: „C'est aux rois, c'est aux grands, c'est aux esprits bien faits, à voir la vertu pleine en ses moindres effets.“

l) Una, idem, cu motto: „Veneranda vetustas“.

m) Una, idem, cu motto: „Sis felicior Augusto, melior Trajano.“

n) Una, idem, cu motto: „Vertere greca in latinum veteres nostri oratores optimum iudicabant.“

o) Una, idem, cu motto: „Signas paulo curatius scripsissem.“

Nu vomu trece la alta rubrica inainte de a aretá cá pentru premiulu Nasturelu lit. B. ca cea mai buna carte publicata in cursulu anului curentu, s'a depusu urmatórele opere:

1) Cuvinte din Betrani, de D. B. P. Hasdeu.

2) O drama intitulata „La Plevna,“ de G. Sion.

3) „Revoluti'a si Revolutiunarii,“ de D. P. Teulescu.

4) Operile d-lui V. A. Urechia, in trei volume.

Aceste lucrari si opere voru face subiectulu principálu alu cercetariloru si deliberatiuniloru Societatiei in sesiun'a acésta.

17. Relativu la starea financiara a Societatiei, tabel'a de gestiune si compturile (cari suntu gata a vi se supune) ve voru aretá, cá la partea venitoriloru, din prevederile budgetare reale de lei 114, 721 b. 8, s'au incasatu 111, 815 b. 26, deci urméza a se mai incasá 2,905 b. 82.

Subscrisi: I, Ghica, A. Odobesca, G. Sion, Hasdeu.

Populatiunea Dobrogei.

Estragemu dintr'unu articolu alu „Timpului“ urmatórele date privitóre la populatiunea Dobrogei, la starea ei culturala si morala:

Populati'a Dobrogei consista din romani, bulgari, rusi, tatarsi nogai, turci, parte osmani, parte pomaci), cerchezi; germani din Basarabia si tienutulu Odesei, greci, tigani, armeni si evrei (numai in orasie).

Aceste populatiuni fórté amestecate traiau sub regimulu asia nimitulu *patentu de colonizatiune* alu Inaltei Porti, una din legile cele mai *liberale* si mai *democratice* nu numai a imperatiei otomane, ci a Europei in genere.

Pamenturile se dau locuitoriloru *gratis*. In cei de'ntai siase ani ai posesiunii, locuitorii erau liberi de orice dare fonciara, ba chiar de darea numita a rescumperarii serviciului militaru. Dupa doue-dieci de ani colonistii devinu proprietari definitivi ai pamenturiloru ocupate. Traindu sub regimulu unei absolute libertati a consciintiei, puindu-li-se la dispositie pamenturi roditoare fara de nici o plata, neavendu a platí de cátu odata pe anu darea pentru turme. Dobrogenii dupa a loru proprie marturisire, au avutu sub guvernulu Portii traiulu celu mai fericitu cu putintia. Daca acést'a n'ar fi fost astfelu, n'ar fi emigratu moldoveni, rusi, germani, tatarsi cu miile in acele tienuturi.

Romanii (moldoveni 33,000 plus câte-va mii de ardeleni) cuprindu si orasie si sate. In Tulcea sunt 5,000 si asemenea in numeru mare sunt in Macinu (1000), Mahmudie, Isace, (Vadulu lui Isac). In frumosulu satu *Grecii* sunt 400—500, apoi aprópe neamestecati sunt in marile sate *Niculitielu*, *Topala* si *Rasova*. Aprópe neamestecati mai sunt in satele: Saranus, Carabel, Sarighiol (Laculu galben) Agighiol (Lacul amar), Calica, Sabangi, Cataluiu, Nalbant, Casla, Samova, Parchis, Rachel, Lungavitia; la munte in Tiufirea si Iaitia; in fati'a Galatilor in Vacareni, Garbina si Jijila; spre sudu de Macin in Turcuana, Satu-nou si Pece-neaga. Amestecati cu Mocanii sunt moldovenii in marele satu Doinii, la Fantana berbecelui (Koiunbunoru), la Igrumatu, Cemsileru, Araklaru s. a. m. d. Imprejuru Rasovei sunt curatu romanesce Cocarlenii si Satulu-romanu (Ohlakioi.) Apoi se intindu departe in tiera amestecati mai multu séu mai pucinu cu Tatarsii si Bulgarii.

In fine ardelenii (mocani) intru cátu sunt asediati si nu umbla cu turmele, ocupa satele Varus, Garlice si Groapa-Ciobanului. Pe langa multe biserici si o seama de scoli romane au doue manastiri: *Cucosinlu* si *Nicolitielulu*.

Tatarsii forméza majoritatea relativa a populatiunii din tíera. Parte sunt asediati de multu, partea mai mare inasa (60,000) au fostu isgoniti din Rusia la 1856, si au ocupatu in Dobrogea unu teritoriu de vr'o patru dieci de mile patratre. Ei se ocupa cu plugari'a, cresterea de cai si camile si sunt chirigii pentru marfuri din launtrulu tierii spre tiermulu Marii-Negre.

Osmanii sunt in pasialaculu Tulcei abia vr'o 2500.

Cerehezi fusesera adusi in numeru de 20,000; Germanii locuiescu in patru sate; la Malcociu vr'o 30 de familii catolice din Germania de sudu, la Cataluiu 20 familii, la Ciucarova 50 familii amestecate cu Romani, Rusi si Tatarsi; la *Falkenhain* (Atmage) 50 de familii cu biserica noue si preotu din Prusia.

Grecii nu sunt plugari decátu intr'unu singuru satu, Alibnikioi, cam 30—40 de familii. Cei lalti sunt negustori, carciunari, cafegii in orasie si prin sate.

Rusii de tóte cultele si Bulgarii vor fi asemenea in numeru de 22—23,000; Bulgarii se ocupa cu negociulu si plugari'a, Rusii in mare parte cu pescuitulu moruniloru si prepararea icreloru.

Si o tíera, in care atátea elemente traiescu pacinicu langa o lalta, sub regimulu unoru legi multu mai liberale, decátu cele din restulu imperatiei, o tíera unde n'au fost conflicte sangeroase, nici revolutii, unde populatiunea e in

parte foarte bogata, R. L. o numesce, o tiéra selbateca. Dobrogea e o tiéra pustie si nesanetósa, in sa e departe de a fi selbateca. Pustie din causa mlastineloru, morciriloru, din causa friguriloru, cu unu cuventu o tiéra unde omulu e mai multu decâtu in alte locuri espusu agentiloru destruc-tori ai naturii. Dar acestu omu care locuesce acolo, nu e de locu selbatecu.

D i v e r s e.

* **Congresulu bisericei** din metropoli'a Romaniloru ortodoxi din Ungaria si Transilvania, conformu cercularulu ce-lu publicamu in frunte se va intruni in $\frac{1}{13}$ Octobre a. c.

□ **Institutele nóstre de invetiamentu superioru.** Sub acestu titlu „Observatoriulu“ publica in nr.ii 70 si 71 unu articolu, in care autorulu seu are pretentiunea de-a face istoriculu invetiamentulu superioru la romanii din Ungaria. Adevverulu e cá autorele articolulu amintitu se ocupa mai totu de institutulu pedagogicu-teologicu din Aradu. Antaiu ilu face splendórea diecesei, mai apoi unu „omu gigante si frumosu la esterioru, dara fora spiritulu interioru“. Se vede cá autorele insusi nu-e in claru cu lucrulu de care se ocupa. Noi celu pucinu nu avemu cunoscentia ca astadi se se propuna eleviloru manualele de studii elaborate de professorii de mai nainte, de si din meritulu acelor'a, Dne feresce, nu voimu a detrage nemicu. Pe ce trépta sta invetiamentulu in institutulu nostru din Aradu, o scie publiculu de aici, o scie ven. consistoriu, nu-e de lipsa se-o spunemu.

+ **In diu'a de 30 Augustu,** aniversarea ataculu de la Plevna si luarea redutei Griviti'a, s'a celebratu unu Te-Deum in monastirea Sinaia, la orele 9 de diminetia, la care au asistatu Inaltimile Loru, si mai multe persóne, aflate in Sinaia. S'a cititu o litanie, pomenindu-se nominalu o mare parte din bravii ostasi caduti pe campulu de lupta; la orele 5 dupa amiadi, Inaltimile Loru au mersu la casarm'a venatoriloru, unde au luat prandiulu impreuna cu soldatii. La mas'a domnesca, care era asediata la mijlocu, se aflau mai multi invitati, comandantulu companiei, oficerii, sergentii si toti soldatii decorati cu *Virtutea militara*; imprejuru se aflau mesele soldatiloru. La acésta serbare casarm'a era impodobita cu flori si bradi si diferite gravuri amintindu episoade din resbelu. La sforsitulu mesei Maria Sa a purtatu urmatorulu toastu. „Radiecu acestu paharu in onórea armatei care prin luptele sale pe campile din Bulgaria si-a facutu unu renume. Batali'a de la Grivitia deschide sirulu acestoru frumóse date, cari voru remanea nesterse in istori'a nóstra. — Mare frumósa, dure-rosa, a fostu acésta di. — Nici-odata nu voiu uitá momen-tulu cându am venitu pe campulu de lupta si, intelnindu venatorii, fratii vostrii, ei imi spuneau: Nici unulu de-ai nostri nu a remasu. — Cum se póte? respunsei: sunteti 3, 4, 5, si acolo vinu altii: adunati-ve, scapati onórea acéstei dile, mergeti inainte cu vitejie, si veti fi victoriosi.“ — Sér'a, bravii venatori au luat in redut'a de la Grivitia steagulu turcescu, aruncándulu la piciórele mele ca semnu de biruintia, — Eu le spusei: „Sunteti voinici; ve multi-umescu din inima; de astadi inainte este o onóre de a fi venatoru.“ Si voua, copii, ve dieu: Faceti ca se fie si in viitoru, in tot-deauna, o onore de a fi venatoru si luati ca exemplu venatorii de la Grivitia. Se traésca Armata!“ Acestu toastu a fostu aclamatu cu entusiasm, prin strigate repetate de ura in cantulu muzicei. In urma d-nu capitanu Magheru, comandantulu companiei, a purtatu urmatorulu toastu: „Maria Ta, mandra este tiér'a acésta, pen-tru cá te affi in capulu ei. Din parte-ne, ca ostasi, Ve incredintiamu cá cu totii vomu murí dara vomu tiené su-su drapelulu si marirea Tronului. — Se traesci, Maria Ta! Se traésca Maria Sa Dómna!“ In urma M. S. Domni-torulu a statu mai multu de o ora in mijloculu soldatiloru, spuindu-le la fie-care vorbe bine-voitóre si adu-cendu-le aminte de acésta di memorabila; era pe la orele 8 Inaltimile Loru s'au intorsu in sunetulu muzicei, care a cantatu marsulu de la Grivitia.

= **Bibliografia Istori'a Ungariei** pentru scólele popo-rale Editiunea a V. Pretiulu 25 cr. v. a. — *Geografia Ungariei* pentru scólele poporale Editiunea II. Pretiulu 30 cr. v. a. — *Elemente de Istoria si Geografia* pentru clasele gimnasiale si reale inferioare Evulu vechiu — 50 cr. v. a. — *Elemente de Istoria si Geografia* pentru clasele gimnasiale si reale inferioare Evulu mediu — 45 cr. v. a. — Tóte aceste manuale se potu procurá séu prin librarii, s'eu directe dela autorulu loru *Dr Nicolau Popu* profesoru la gimnasiulu romanu din Brasiovu.

Prea venerate Cleru gr. or. romanu!

Laudateloru comune bisericesci romane!

Sum atátu de liberu, a recomandá depositulu meu de ornamentele si paramente bisericesci dupa ritulu nostru gr. or. In acestu depositu se afla gata de vendiare mai la vale enumeratele ornamente si paramente, dupa urmatórea tarifa:

1. O odejdie (svita), pretiulu: dela 30 pana la 200 fl. v. a. (Intieleganduse aci si epatrachilulu, breulu, nuruc-vitiile si pocrovetiile. — 2. Stichare (unu) pentru preoti; pretiulu dela 20 pana la 20 fl. v. a. — 3. Stichare pentru prunci de inbracatu la Santele slujbe si la inmormentari; pretiulu unui darab dela 3 pana la 10 fl. v. a. — 4. O cerime de somotu rosii (cu totu cu cele 4 sitangle); pretiulu dela 150 pana la 500 fl. v. a. — 5. Steaguri mici (potu fi purtate de prunci); pretiulu unui darab dela 8 pana la 100 fl. v. a. — 6. Steagu (marimea mijlocia) cu 3 sitangle (de matasa de damascu); pretiulu unui darab dela 150 pana la 200 fl. v. a. — 7. Steagu mare (cu siase sitangle); pretiulu unui darab dela 250 pana la 800 fl. v. a.

Mai observu cu privire la diferenti'a cea mare a pretiului minimalu si maximalu alu ornamentelor si paramentelor enumerate, cá acésta diferentia provine dela bogati'a depositulu meu, cáci unulu si acelasi ornamentu séu paramentu se afla gata in mai multe esemplare, cari diferescu numai in calitatea materiei din carele e facutu.

Haine preotiesci (reverendi) gata nu se afla in depositulu meu, ci acestea le facu numai dupa urmat'a procurare; adaugu inse cá procurarea are se se faca in scrisu si nu e lipsa ca celu ce procurédia se vina in persóna la mine pentru luarea mesurei. Primindu epistol'a procurandelu indata printro scrisóre instruediu si aratu modulu dupa carele ori si cine e in stare se-si ia singuru mesura, pre care tramitiendu-o, efectuezu in celu mai scurtu timpu reverendi din materie solida cu pretiuri effine. Pretiulu unei reverendi e dela 20 pana la 50 fl. v. a.

Sperediu cá cele espuse, adaugandu inca si aceea cá de 27 de ani me ocupu cu croitori'a de „specialitate. indicata, me voru recomandá dendestulu; totusi ca ori cine se se convinge si mai multu despre soliditate si renumele de carele me bucuru, lasu se urmezu urmatórele recoman-datiuni a Dniloru Protopopi (romanu si serbu) din Panciova:

Domnulu Nicolae Mircoviciu croitoriu in Panciova produce in numeru mare cele mai frumóse odejdii; deci eu totu dreptulu se recomenda onoratei preotimi si comitetelor parochiale din acestu tractu.

S. Dimitrieviciu,
protopresbiteru tractulu romanu.

Se atestédia din partea subsemnatulu oficiu protopres-biteralu gr. or. serbescu, precumca cetatianulu si croitoriulu din locu Nicolae Mircoviciu de 25 de ani se ocupa cu croitori'a de haine preotiesci (reverendi) si cu producerea de ornamente si paramente bisericesci precum odejdii, stichare, steaguri etc. etc. si au inaintatu intru atáta in desteritate si soliditate, încátu si-au castigatu cu totu dreptulu bine-meritatulu renume frumosu, in totu prejurulu; deci se reco-menda foarte fiecarui si tuturoru.

Panciova, in 1. Septembrie 1876.

V. Jivkovicu,
protopresbiteru.

Recomendendu-me inca odata sprijinulu si protectiunei Pré veneratulu cleru, remanu cu deosebita veneratiune.

In Panciova in 2. Septembrie 1878.

Nicolae Mircoviciu,
croitoriu de haine preotiesci si de ornamente bisericesci.

Anuntiu.

Adunarea generala a reuniunii invetiatorilor gr. or. romani din inspectoratul Timisióra si Vinga se va tiené in 14 si 15 septembrie st. v. a. c. diminéti'a la 9 ore in localitatile subscrisului presiedinte, la care prin acést'a se invita toti dd. invetiatori membri, spre participare. Timisióra in 4. septembrie 1878.

Paul Rotariu,
presiedinte,

Busutocu Miu,
notariu ad hoc.

Concurs.

1—3.

Concursu pentru ocuparea statiunii invetiatoresci dela clas'a a II. din comuna **Selusiu-Cighirelu**, in Inspectoratul Agrisiului cu terminu de alegere pe **17. Septembrie a. c.** adeca Dumineca dupa inaltierea. S. Cruci.

Emolumintele sunt: in bani gata 200 fl. v. a. 5 orgii lemne, cortelu gratuit, dela imormentari mari 40. éra dela mici 20 cr. la cei seraci va merge gratis. Conditunile alegandului sunt: se fia preparandu absolutu, de religiune gr. or. rom. Cei cu esamenu de cualificatiune voru fi preferiti; in fine se se presinte la biserica pentru a-si aretá aptivitatea in cantare si thipicu, recursele adresate catra Comitétulu parochialu se se trimita inspectorelui scol. per Pankota in Selusiu-Cighirelu (Szöllós-Csigherél).

Selusiu-Cighirelu 29. augustu. 1878.

Comitétulu parochialu.

Demetriu Popa, inspectoru de scóle.

1—3.

Pentru deplinirea statiunii invetiatoresci dela scola gr. or. din comuna **Selageni** in inspectoratul Jenopoliei — Borosineu — diecesa si comitatulu Aradului, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe $\frac{9}{20}$ **Octomvrie a. c.**

Salariulu in bani gata 100 fl. v. a. 5 cubule de gráu, 5 de cucurusu — 2 mesuri de masere — 8 orgii de lemne, din care este a se incaldí scóla — quartiru liberu cu gradina de semanturi. —

Recurrentii si-voru trimite recursele — instruite in intielesulu §-lui 13 din sta. org. si adresate comitétulu parochialu, — inspectorelui cercualu de scole Nicolau Beldea in Borosineu care e si posta ultima. — Se cere dela recurrenti ca in vre-o duminica séu serbatóre se se presenteze la sánta Biserica, pentu ca se-si arate pracs'a in cantarile bisericesci si tipicu. —

Selageni 6 septemvrie 1878.

Comitétulu parochialu gr. or.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea,** inspect. scol.

3—3.

Pe stati'a invetiatoresca din **Pusthinisiu** (Öregfalú) in diestrata cu emolumintele anuali de: 105 fl., 50 chible (meti) de gráu, 100 punti de clisa, 12 punti de lumini, 50 punti de sare, 2 stangeni de lemne, 8 stangeni de paie, din care are a se incaldí si scóla; dela totu mortulu, unde va fi pofritu 20 cr., si pentru visitarea fiesce caruia mortu câte 30 cr., cortelu liberu cu gradina de legumi, apoi diumetate dela vendierea pomiloru si a frupteloru d'in scóla de pomeritu, se deschide concursu pana in **14. Septemvre a. c.** pana candu recurintiá provieduti cu testimoniulu de cualificatiune au sè substérna recursele sale inspectorului de scóle Meletiu Dreghiciu prot. Thimis., si a se presentá in biserica in vreo duminica séu serbatóre spre documentarea desteritati sale in cantari si tipicu. Alegerea se va tiené in **17. Septembrie a. c.**

Comitétulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Meletiu Dreghiciu,** protop. Themisiórei.

2—3.

Se escrie concursu pentru ocuparea posturilor invetiatoresci din comunele:

1. **Halalisiu**, cu terminulu de alegere pe **24. Septembre st. v. a. c.** Emolumintele sunt: 100 fl.; 5 sinice gráu; 5 sinice cucurudiu; 2 mesuri fasole; 10 orgii lemne; 7 centinari de fenu si cortelu.

2. **Cuiasiu**, cu terminu de alegere pe **1. Octombre st. v. a. c.** Emolumintele sunt: 100 fl.; 10 sinice cucurudiu; 2 mesuri fasole; 8 orgii lemne; 7 portione fenu si cortelu.

Doritorii de a ocupá vre-unulu din aceste posturi, au de a-si trimite recursele loru instruite in intielesulu statutulu organicu si adresate comitétulu parochialu respectiva, la oficiulu inspectoralu in Totvárád, per Soborsiu, pana la diu'a alegerii.

Totvaradi'a, 27. Augustu 1878.

In contielegere cu respectivele comitete parochiali din Halalisiu si Cuiasiu.

Iosifu Belesiu,
protopopu si inspectoru scol.

3—3.

Pentru ocuparea statiunii invetiatoresci din **Beinsele** (Kiss-Belényes) in cerculu inspectoralu alu Meziadului se escrie concursu, in urmare ordinatiunei Venerabilului Consistoriu din 4 Juliu Nr. 462 Sc. cu terminu de alegere pe **8 Septembre, st. v. a. c.** in care di va fi si alegerea.

Emolumentele sunt: in bani gata 66 fl., 8 cubule bucate, — 4 gráu si 4 cucurudiu, 8 orgii de lemne, dela totu numerulu de casa unu tuioru si una portiune de fenu adeca 100 fuióre si 100 portiuni de fenu; doue vici de fasole, cortelu liberu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune au de a-si ascerne recursele cu tóte documentele prescise de statutu organicu pana la terminulu de susu deíptu la subscrisulu Protopopu si Insp. scol. in Baitia (Rézbánya).

Datu in Beinsele (Kiss-Belényes) 12. Aug. 1878.

Comitétulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Petru Sabó,** prot. si inspect. cere de scóle.

3—3.

Demisionandu invetiatorii dela scóla gr. or. romana din **Caransebesiu**, pre bas'a ord. ven. Consistoriu dt 6. Maiu a. c. Nr. 196 scol. se escrie concursu pentru ocuparea acoloru posturi cu terminu de **14. dile** dela data de josu: pentru postulu de I. invetiatoriu cu salariu anualu de 400 fl.
" " " II. " " " " " " 300 fl.
" " " III. " " " " " " 300 fl.
si alte accidentii dela inmormentari séu cununii.

Doritorii de a ocupá unulu din aceste posturi, au a-si trimite petitiunile inzestrate conform st. org. documentandu cá sunt romani de religiunea gr. or. si cualificati in intielesulu art. de lege XXXVIII. din 1868. si a organizarii prov. din 1870. la subsemnatulu comitétulu parochialu prin scaunulu protop. alu Caransebesiului, observandu cá cele intrate dupa terminulu de susu, nu vor fi considerate. In fine se mai cere dela competenti, se fie cantareti buni, si cunoscatore de tipiculu bisericescu, avendu a se presentá pentru probarea acestora in diu'a alegerii la servitiulu ddiiescu in biserica catedrala.

Caransebesiu, 20. Augustu 1878.

Comitétulu parochialu.

In contielegere cu preaon. domnu protopresbiteru tractualu.

2—3.

Pentru deplinirea parohiei vacante din *Conopu*, protopresbiteratul Totvaradiei se eserie concursu, cu terminulu de alegere pe **8. Octombro st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: $\frac{1}{2}$ sesiune pamentu, birulu preotiescu dela 170. numere de case, câte un'a mesura cucurudiu sfermatu si stolele indatinata.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au de asi trimite recursele loru instruate cu atestatu de conduita, cu testimoniu de celu putieniu IV. classe gimnasiale, de calificatiune preotiesca si adresate comitetului parochialu la oficiulu protopresbiteratu in Totvárád, per Soborsin, pana la diu'a alegerii.

Conopu, in 24. Augustu 1878. Comitetul parochialu.

In contielegere cu mine: **Iosifu Befesiu**, protopresbiteru.

2—3

Pentru deplinirea parohiei vacante gr. orient. rom. din comun'a *Brebul* cottulu Carasiului, se publica concursu cu terminu de **30. de dile** fipsanduse alegerea pre diu'a cuv. Parascheva.

Dotatiunea se cuprinde din birulu si stol'a indatinata dela 190 case si din pamentulu sesionalu de 90 jugere cu doua gradini intravilane.

Concurentii au se substérna suplicele prin scaunulu protopr. din Caransebesiu pana la numitul terminu adrese Comitetului parochialu, si adjustate cu documintele prescise de stat. org. si de normativele ven. Consistoriu diecesan.

Brebul, 27. August 1878.

Comitetulu parochialu,

In contielegere cu preaon. domnu protopresbiteru tractualu.

Se publica concursu pentru ocuparea postulu invetiatorescu dela scól'a gr. or. confessionalu de nou infiintiandu in comun'a *Sambateni* inspectoratulu Aradului. Emoluminte sunt: 150 fl. v. a. in bani gata, 8 stageni de lemne din cari suntu a se incaldí si scóla, cortelu liberu cu gradina si stolele usuate dela inmormentari, mai de parte comun'a bisericésca se deobliga ca la segragarea pamenturiloru care sta deja sub curgere va starui a dobandi si $\frac{1}{2}$ sess. pamentu estravilanu pe partea alegandului invetiatoriu. —

Recurrentii au asi adresá recursele loru instruite cu testimoniu despre absolvirea preparandiei, testimoniu de cualificatiune si de moralitate, si a le adresá catra comitetulu parochialu din Sambateni si a le trimite Inspect: R. D. Ioanu Ratiu in Aradu; mai departe au a se presentá in vreo dumineca seu serbatóre in biseric'a din Sambateni spre asi aretá desteritatea in cantare si tipicu. —

Sambateni in 15 Augustu 1878.

2—3 Comitetul parochialu.

In contielegere cu mine: **Joanu Ratiu**, prot. si insp.

2—3.

Pentru vacanta parochia *Curtea*, protopopiatulu Fagetului, se eserie concursu, cu terminu pana in **17. Septembro st. v. 1878.** candu se va tienea si alegerea.

Emolumintele sunt: una sesiune de pamentu aratoriu din 32 jugere, pentru biru dela 254 numere câte 50 cr. v. a. si stol'a indatinata. Competentii au se-si instrueze petitiunele in sensulu statutului organicu si dispozițiiloru consistoriale, si adresate comitetului parochialu, — ale trimite Pré On. Domnu ppu Atanasiu Ioanovicu in Fagetu.

Curtea in 6. Augustu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Atanasiu Ioanovicu**, protopresbiteru.

3—3.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci, la scól'a confessionalu gr. or. de nou infiintiata pentru fete in *Checi'a Romana*, se deschide concursu pana in **14. Septembro a. c.** candu se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: 300 fl. in bani, 20 chible grâu, cuartiru naturalu, 2 stangeni de lemne, si paie de incalditu din destulu. Dela diliginti'a alesului va depinde, ca dupa repozarea veteranului invetiatoriu pensionatu, salariulu se fie bonificatu mai cu 20 chible de grâu.

Dela concurenti se cere: cursu pedagogicu, esamenu de calificatiune si purtare morala nepatata. Acei invetiatori, acarora sotii sunt in stare in anumite óre a propune si lucruri de mana, vor fi preferati. — Potu competá sã invetiatoresce.

Recursele instruate dupa prescisele statutului organicu, se se tramita Comitetului parochialu in Checia-Romana (Román-Kécsa via Gyertyámos). Recurrentii au a se presentá in una Dumineca la S. Biserica.

Checia-Romana, 20. Augustu 1878.

Comitetulu parochialu.

3—3.

Se publica concursu pentru deplinirea posturiloru invetiatoresci din cerculu inspectoratulu alu Cefei (Comitatulu Bihorului.)

1. *Gurbediu*, cu terminu de alegere pe **10. Sept. st. v. a. c.** Salariulu anulu: 100 fl. v. a. 12. cubule de grau, 12 de cucurudiu, 8 stangni de lemne, din cari se va incaldi si scól'a, 6 jugere de pamentu aratoriu; cuartiru liberu cu intravilanu de 1170 stangeni □.

2. *Gepiu*, cu terminu de alegere pe **14. Sept. v. a. c.** Salariulu anualu: 100 fl. v. a. 12 cubule $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 5 jugere de pamentu, 3 stangeni de lemne, din cari se va incaldi si scóla, stólele cantorale si cuartiru liberu.

3. *San-Nicolaulu romanu*, cu terminu de alegere pe **17 Sept. v. a. c.** salariulu anualu: 300 fl. v. a. patru carausii dela comuna pentru lipsele invetiatoriuului si $\frac{1}{2}$ din stólele cantorale.

Doritorii de a ocupá vreunu postu dintre acestea, — recursele sale instruate conformu dispozițiiloru statutului organicu, producandu si testimoniu de cualificatiune, au ale subserne subserisului inspectoru scolaru in Berecheiu (Barakony) Comitatulu Bihoru p. u. Cséffa, pana la diu'a premegatóre terminului de alegere.

Berecheiu 20. aug. 1878. Comitetele parochiale.

In contielegere cu mine: **Teodoru Papu**, inspectoru cerc. de scóle.

2—3.

Pentru statiunea vacanta invetiatoresca din comun'a *M.-Diosigu*, protopopiatulu Luncei, comitatulu Bihoru — se eserie concursu cu terminu de alegere pe **27. Septembro st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 60 fl. v. a., 16 cubule grâu, pamentu aratoriu de 8 cubule, gradina de legume unu jugeru, stolele cantorale, paie de incalditu pentru scola, cortelu liberu cu doua chilii.

Recurrentii au a trimite recursele sale instruate in sensulu statutului organicu adresate comitetului parochialu — parintelui protopopu si inspectoru cerc. de scóle Gavriilu Netu in Oradea-mare Velence — avendu in vre-o dumineca ori serbatóre a-si aretá desteritatea in tipicu si cantari bisericesci in biseric'a din locu.

Diosigu, 27. Augustu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Gavriilu Netu**, protopopu si insp. scolaru